

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/64/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5615204633
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5615204633.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a sudcov JUDr. Františka Potockého a Mgr. Zuzany Hartelovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: O. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom I., K. I. XXX, v náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky Q. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom I., K. I. XXX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov - matky: D. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom E., K. I. XXX a otca: S. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom V., F. H. XXXX/X, o návrhu Q. N. na zvýšenie výživného, o odvolaní matky maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 5P/32/2015-36 zo dňa 16. júla 2015, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom č. k. 5P/32/2015-36 zo dňa 16. 07. 2015 návrh na zvýšenie výživného zamietol a žiadnemu z účastníkov konania právo na náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení uviedol, že stará matka maloletého sa návrhom podaným dňa 22. 05. 2015 domáhala zvýšenia výživného na maloletého zo strany otca na sumu 200,- eur mesačne s odôvodnením, že pri rozhodovaní o výživnom, keď jej deti boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, nevedela, že na vnuka jej vzniknú také vysoké výdavky.

Súd konštatoval, že naposledy bolo o výživnom na maloletého rozhodované rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/94/2014-87 zo dňa 27. 10. 2014. Uvedeným rozsudkom bol maloletý O. N. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti Q. N., matka bola zaviazaná prispievať výživným vo výške 100,- eur mesačne a otec vo výške 80,- eur mesačne od právoplatnosti rozsudku. Súd pri určovaní výživného vychádzal zo skutočnosti, že otec býval s manželkou a dcérou v 3-izbovom byte, jeho priemerný čistý mesačný príjem bol 550,- eur. Príjem manželky otca, ktorá pracovala na kratší pracovný úväzok (4 hodiny denne), 220,- eur brutto. Výdavky otca predstavovali výdavky na bývanie 152,- eur (príspevky do bytového fondu), inkaso, elektrinu, plyn, rozhlas 38,84 eur, poistenie dieťaťa 25,28 eur, manželky 15,13 eur, jeho vlastné 25,28 eur, škôlku do 25,- eur, úver 90,84 eur, internet 9,- eur. Platil výživné na syna 50,- eur mesačne, posielal mu balíky na sviatky. Stará matka maloletého bola poberateľkou dôchodku vo výške 206,50 eur mesačne. Matka maloletého žila so svojim manželom v prenajatom dome. Manžel bol starobný dôchodca, poberal dôchodok vo výške 370,- eur mesačne, matka poberala opatrovateľský príspevok vo výške 220,- eur mesačne. Mesačné náklady matky na bývanie boli 110,- eur. V čase posledného rozhodovania sa deti nachádzali už v starostlivosti starej matky. O. začal navštevovať Strednú odbornú školu drevársku v Liptovskom Hrádku, denne dochádzal do školy, stravoval sa doma. Cestovné náklady boli 16,22 eur. Mesačné výdavky na bývanie boli 196,- eur (plyn, elektrina, voda, poplatok za Skylink a internet).

V súčasnosti matka maloletého naďalej žije s manželom v prenajatom rodinnom dome, kde výdavky sú 110,- eur mesačne. Manžel je poberateľom dôchodku vo výške 411,60 eur, z ktorého sú mu vykonávané zrážky vo výške 38,15 eur, príjem matky je 220,58 eur. Dcéra J. D. je v súčasnosti už v starostlivosti matky. Stará matka maloletého je poberateľkou dôchodku vo výške 235,30 eur. Výdavky starej matky za plyn, elektrinu, TV boli 84,20 eur, v mesiaci júl 2015 bola zálohová platba 120,- eur. Výdavky na O. v januári 2015 boli vo výške 98,91 eur, vo februári 44,34 eur, v marci 117,18 eur, v apríli 311,66 eur (z toho hobľovačka 150,- eur), v máji 187,25 eur, v júni 111,09 eur (ide o výdavky na obedy v škole, vreckové, cestovné, odev, obuv, plavecký, zubára, lieky). Otec maloletého naďalej žije s manželkou a dcérou D., ktorá má 5 rokov. Manželka pracuje na 4 hodiny denne, jej príjem je v čistom 190,52 eur. Priemerný mesačný čistý zárobok otca je 553,05 eur. Výdavky otca sú na poistenie dcéry 22,87 eur, jeho poistenie 25,28 eur, poistenie manželky 15,23 eur, výdavky na bývanie 200,- eur, inkaso 39,04 eur, škôlka 10,- eur, strava v škôlke priemerne 25,- eur, internet 90,- eur, záujmové činnosti dcéry v škôlke 3,- eurá, telefón 20,- eur, telefón manželky 20,- eur, splátka pôžičky 92,- eur, poplatok za smeti a daň 90,- eur. Citujúc ust. § 62, § 65, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“) súd konštatoval, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že od posledného rozhodnutia sa pomery na strane maloletého nezmenili. Naďalej je študentom Stredného odborného učilišťa drevárskeho v Liptovskom Hrádku. Na strane matky došlo k zmene pomerov v tom, že dcéra, ktorá bola v náhradnej starostlivosti starej matky sa už fakticky nachádza v starostlivosti matky a náhradná osobná starostlivosť bola zrušená. Na strane otca nenastala zmena pomerov, naďalej má dve vyživovacie povinnosti, jeho priemerný mesačný zárobok je 553,05 eur, príjem jeho manželky 190,52 eur. Otec sa so synom nestretáva, nad rámec výživného neprispieva. Z prehľadu výdavkov na maloletého O. mal súd preukázané, že výživné, ktoré bolo doteraz súdom určené, nebolo v každom mesiaci spotrebované. Pokiaľ stará matka uvádzala, že má zvýšené výdavky v súvislosti so zdravotným stavom vnuka po zlomenine nohy a nosa, jeho stav bol v čase rozhodnutia už stabilizovaný a výdavky v tejto súvislosti nevznikli. Naopak, na strane starej matky nastala zmena pomerov v tom, že mladšie dieťa sa vrátilo do pôvodnej rodiny svojej matky. Nakoľko súd nemal preukázanú podstatnú zmenu pomerov, návrh starej matky maloletého ako nedôvodný zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal, nakoľko konanie bolo možné začať aj bez návrhu.

Proti tomuto rozsudku podala matka maloletého odvolanie, ktorým sa domáhala zmeny napadnutého rozsudku spočívajúcej vo vyhovení návrhu a určení výživného zo strany otca vo výške 200,- eur mesačne.

V odôvodnení uviedla, že s výživným vo výške 80,- eur, určeným rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/81/2014-44 zo dňa 06. 10. 2014 súhlasili len z dôvodu, že nechceli syna vystavovať ďalšiemu zbytočnému stresu. Od toho dňa s ním otec prerušil akýkoľvek kontakt a žiadnym iným spôsobom sa na synovej výžive nepodieľal. Suma 80,- eur je pre syna nepostačujúca a prihladnuc na to, že ona z príjmu 220,58 eur je schopná synovi platiť 100,- eur mesačne a podieľať sa aj iným spôsobom na jeho výchove, nemal by mať otec problém zaplatiť vyššiu sumu ako mu bolo určené.

Kolízny opatrovník maloletého vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že zvýšenie výživného je v záujme maloletého O.. Vzhľadom na jeho vek a sústavnú prípravu na povolanie je zrejmé, že od posledného rozhodnutia sa mesačné výdavky zvýšili.

Stará matka maloletého s odvolaním matky maloletého súhlasila.

Otec maloletého vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť.

Namietal, že by matka maloletého bola osobou oprávnenou podať odvolanie, nakoľko nie je navrhovateľkou ani odporkyňou. V roku 2014 nerobil žiaden nátlak, matka si výživné 100,- eur určila sama. Nikto pritom nekontroluje matku dieťaťa, či vôbec výživné platí. Poukázal na to, že nie je poberateľom invalidného dôchodku ako to uviedla stará matka v návrhu. Po odpočítaní výdavkov má mesačne cca 164,- eur, z čoho sa obstaráva strava, oblečenie, lieky pre trojčlennú rodinu, preto nesúhlasí so zvýšením výživného.

Podaním zo dňa 12. 12. 2015 otec maloletého doplnil, že jeho manželka je od 05. 10. 2015 nezamestnaná, evidovaná na úrade práce.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas účastníkom konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené podľa § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2, § 156 ods. 3 O. s. p.) preskúmal rozhodnutie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 2 písm. a/ O. s. p. a rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.).

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že okresný súd v prejednávanej veci vykonal potrebné dokazovanie, na základe vykonaného dokazovania zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, následne dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec aj správne právne posúdil. So skutkovými zisteniami, ako aj právnym posúdením veci okresným súdom, sa odvolací súd stotožňuje a závery okresného súdu si v celom rozsahu osvojuje. Nakoľko i odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 157 ods. 2 O. s. p., odvolací súd podľa § 219 ods. 2 O. s. p. konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje.

Pre zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že právoplatné rozhodnutia o výživnom možno zmeniť len keď dôjde k zmene pomerov, či už na strane oprávneného, povinného alebo na oboch stranách. Zmenu pomerov možno vymedziť ako zmenu rozhodujúcich kritérií v porovnaní so skutkovým stavom existujúcim v čase predchádzajúcim rozhodnutiu súdu. Podľa okolností konkrétneho prípadu môže ísť o subjektívne, ako aj objektívne skutočnosti, o zmenu v oblasti príjmových pomerov, výdavkov, celkových majetkových pomerov. Vzhľadom na konštrukciu tejto okolnosti ako výnimky zo zásady nezmeniteľnosti súdnych rozhodnutí, ktorá smeruje k právnej istote, sa vyžaduje, aby k vydaniu nového rozhodnutia došlo len vtedy, ak ide o zmenu závažnejšieho charakteru. Nie je žiaduce a prípustné reparať právoplatné súdne rozhodnutie pre nepodstatnú zmenu v pomeroch. Relevantnosť zmeny sa zisťuje porovnaním tvrdených a preukázaných nových pomerov s pôvodnými pomermi (významnými z hľadiska určovania vyživovacej povinnosti) tak, ako boli zistené v príslušnom spisovom materiály vzťahujúcom sa k predchádzajúcemu rozhodnutiu.

Odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom na vec sa vzťahujúcim, prislúchajúcimi pripojenými spismi a vyhodnotením toho čo uviedol vo svojom rozhodnutí okresný súd a odvolacích námietok matky maloletého dospel k záveru, že v porovnaní s posledným rozhodovaním o výživnom nedošlo k takej zmene pomerov na strane či už výživou oprávneného maloletého dieťaťa alebo výživou povinného otca maloletého, ktorá by odôvodnila potrebu jeho reparácie.

Okresný súd vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 132 O. s. p. a v podrobnom odôvodnení porovnal pomery na strane maloletého, ako aj jeho rodičov v čase posledného rozhodovania o výživnom na maloletého rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/94/2014-87 zo dňa 27. 10. 2014, ako aj v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku. Vykonaným dokazovaním pred prvostupňovým súdom bolo nesporne preukázané, že ani na strane maloletého, ani na strane jeho rodičov nedošlo od posledného rozhodovania k zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu výživného. Na strane matky síce došlo k zmene pomerov, nakoľko táto má opäť v osobnej starostlivosti dcéru J. D. N., uvedená skutočnosť však nemá vplyv na zmenu vyživovacej povinnosti otca (ale ani matky) voči maloletému O.. V dôsledku uvedenej zmeny totiž matka už nebude platiť výživné na maloletú J. D. k rukám starej matky (ktorá mala maloletú, rovnako ako maloletého O., v náhradnej starostlivosti), ale túto si voči maloletej J. D. bude naďalej plniť osobne. Naopak, ako správne okresný súd podotkol, uvedená zmena sa odzrkadlí na výdavkoch starej matky maloletého, ktorá už nemusí zabezpečovať starostlivosť aj o maloletú J. D..

Pokiaľ matka maloletého v odvolaní poukazovala na to, že s výživným zo strany otca vo výške 80,-eur súhlasili len z dôvodu, aby syn nebol vystavovaný stresu, uvedená skutočnosť z pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš nevyplýva. V súvislosti s námietkou matky maloletého s poukazom na výživné, ktoré je na maloletého povinná platiť ona, odvolací súd poukazuje na to, že z ust. § 62 ods. 2 zákona o rodine vyplýva, že obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Je pritom zrejmé, že schopnosti a možnosti každého z rodičov (a to najmä v prípade, ak nie sú manželmi a nezdediajú spoločnú domácnosť) môžu byť odlišné a tieto treba skúmať u každého z rodičov zvlášť, ktorá skutočnosť sa následne odzrkadlí na výške výživného, ktoré je každý z rodičov povinný platiť.

V súvislosti s vyjadrením otca maloletého, že matka maloletého nie je ani navrhovateľkou ani odporkyňou, z ktorého dôvodu nie je oprávnená podať odvolanie, odvolací súd uvádza, že v prípade konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých ide o osobitné konanie, na ktoré sa vzťahujú ust. § 81 O. s. p. a v dôsledku toho i ust. § 94 O. s. p., ktoré upravuje okruh účastníkov konania odlišne od ust. § 90 O. s. p. Ust. § 94 ods. 1 O. s. p. výslovne určuje, že v konaní, ktoré môže byť začaté i bez návrhu, sú účastníkmi i tí, o ktorých právach a povinnostiach sa má konať. Z hľadiska ust. § 94 ods. 1 O. s. p., v nadväznosti na ust. § 81 O. s. p. a § 62 ods. 2 zákona o rodine sú teda v danom prípade účastníkmi konania predovšetkým maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom, obaja rodičia maloletého a stará matka maloletého ako osoba, ktorej bol maloletý zverený do náhradnej starostlivosti, a ktorá zároveň podala návrh na zvýšenie výživného. Z uvedeného vyplýva, že matka maloletého je rovnako účastníčkou konania, pričom okresný súd s ňou ako s účastníčkou konania i konal.

Nakoľko pri komplexnom posúdení všetkých skutočností nebolo v konaní preukázané, že by na strane maloletého či jeho otca ako výživou povinnej osoby, došlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zvýšenie výživného, odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1, § 146 ods. 1 O. s. p., v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie sa mohlo začať i bez návrhu. Konanie o výživnom na mal. dieťa je súčasťou konania vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 O. s. p.), preto odvolací súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.